

על פי פוטלת חובת הזיכרון? מי זוכר?

אני סבור שמה שמקשה מאוד על הכרת הצדדים בנקודת המבט של הצד השני, הוא שרצח רבין איננו עומד בפני עצמו, אלא הוא רגע שיא במאבק בין שתי תפיסות עולם, שני חלומות וחזונות סותרים עבור ישראל. מאז מלחמת ששת הימים אנחנו נלחמים בינינו על גבולות הארץ וצביונה. התחושה שהגשמת חזונו של האחד היא בהכרח רמיסת חזונו של האחר, בולעת כמעט כל סוגיה אחרת בדיון הציבורי, ומגדירה את המחנות ואת הספקטרום שעליו נפרסות המפלגות.

מכאן אפשר להבין שהקנאות לצדק של כל מחנה סביב הרצח, איננה רק במבט לאחור - אלא במבט לעתיד, כחלק ממאבק מתמשך. ואם אני חש שביכולתי לראות צדק אחר, יש התפשרות לכאורה על הצדק שלי, וזו מחלישה אותי במאבק על עתיד המדינה. במצב הזה אין כל מרחב של הקשבה והכלה. "האחר" עדיין מאיים עליי בדיוק כמו אז, ואולי אף יותר.

כך אנו מתגלגלים יחד מרצח ראש ממשלה להתנתקות וכן הלאה, צוברים שכבות של אכזבות הדדיות, שריטות ופצעים, שגם אותם עוד נצטרך לעבד ולרפא. האם יהיה סוף לפתולוגיה הזו? האם נשכיל להרחיב את המכנה המשותף לנו ואת האמון הדדי, כדי לעצור בזמן?

זאת ועוד, בני אדם עסוקים, ללא הצלחה רבה, בניסיון שלא לחזור על טעויות. כושל ככל שיהיה, הסיכוי שלא לחזור על טעות תלוי, קודם לכול, בהכרה בטעות ובחלקי שלי בה. אז אם כולם קורבנות, אף אחד לא אחראי והנרטיבים כלל לא עוסקים במשמעויות העיקריות של הרצח, איך נלמד מהטעות?

יותם זיו, מנהל אגף הקהילות ברשת "מיתרים"

- מי צריך לזכור לפי דעתו של יותם זיו?
- איך שני צדדים שחלוקים זה על זה מחלוקת מרה, יכולים לחלוק זיכרון משותף?

שאלות

תגובות מתוך טוקבקים:

ע׳:

יצחק רבין נרצח משום שהוא עמד בראש מחנה השמאל. אנשי ימין הסיתו נגדו ואיש ימין רצח אותו נקודה. אין לאנשי הימין מה לחפש בעצרת לזכרו ולאנשי השמאל אין רצון אמתי להתחבק ולהתאחד אתכם דווקא ביום הזה. מבחינתנו, העצרת לרצח רבין היא בבחינת "זכור את אשר עשה לך עמלק". ואם אתם שם בימין כל כך רוצים לבכות על רבין, ואני ממש בספק אם יש לכם רצון אמתי לעשות כן, תוכלו תמיד לארגן לכם עצרת אלטרנטיבית.

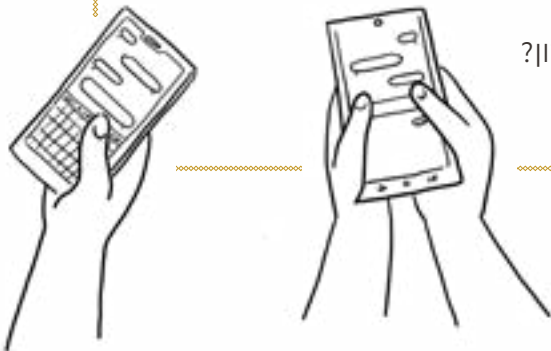
ד׳:

לא ידעתי שמפלגות השמאל בארץ רשמו פטנט על עצרת רבין. אף אחד לא בוכה על עצם ההפסקה של מדיניות רבין, שאם כן הרי היה יותר ראוי לבחור בתאריך 17/5/77 בתור תאריך תחילת האבל, שכן זהו התאריך שבו מפלגות הימין עלו לראשונה לשלטון. הבכי, שמשותף לכלל אזרחי ישראל, הוא על הפגיעה העמוקה ביסודות הדמוקרטיים של המדינה שאנחנו הופקדנו עליה על ידי הורינו וסבינו, וזאת בגלל אחד מהפשעים הנתעבים ביותר שאדם יכול לעשות.

א.מ.:

רצח של ראש ממשלה הוא מעשה נבזה ללא כל קשר לדעה פוליטית. כמו שפיגוע שמתבצע על ידי אנשים שעליהם אנשי השמאל הרחמנים מרחמים, ויחד עם זאת (אני רוצה מאוד להאמין) זה כואב גם להם, כך רצח של מנהיג הוא אבל לאומי המשותף לכל אזרחי מדינת ישראל. הפוליטיקה לא במקום.

- על מי מוטלת האחריות להתייחס ליום הזיכרון כהזדמנות ללמוד לקח ולתקן את החברה הישראלית? ?
- איזו תשובה נותן כל טוקבקיסט לשאלה של מי הזיכרון? ?
- עם איזו עמדה אתם מזדהים יותר? ?

מי מחוייב לזכרון?

הציעו תיקון לנוסח חוק יום הזכרון לרצח רבין. עליכם להתייחס רק לשאלה מי מחוייב לזכור (ימין, שמאל, דתי, חילוני, ישראלי, יהודי...)? דונו ביניכם לאור המקורות שקראתם וכתבו תיקון שמקובל על כל חברי הקבוצה.